

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 75/20
V Lucemburku dne 25. června 2020

Rozsudek ve věci C-36/20 PPU
Ministerio Fiscal

Soudní orgány, které mají rozhodnout o zajištění neoprávněně pobývajících státního příslušníka třetí země, mohou přijmout žádost o mezinárodní ochranu a musí dotčenou osobu informovat o konkrétních způsobech podání takové žádosti

Osoba, která projevila vůli požádat o mezinárodní ochranu u orgánů příslušných k přijetí této žádosti, nemůže být zajištěna z důvodu, že humanitární přijímací středisko nemá dostatečnou kapacitu

V rozsudku Ministerio Fiscal (Orgán, u nějž je pravděpodobné, že bude dostávat žádosti o mezinárodní ochranu) (C-36/20 PPU), vydaném dne 25. června 2020 v rámci naléhavého řízení o předběžné otázce (PPU), **Soudní dvůr rozhodl, že vyšetřující soudce, který má rozhodnout o zajištění neoprávněně pobývajících státního příslušníka třetí země, spadá pod pojem „jiné orgány“** ve smyslu čl. 6 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2013/32¹ (dále jen „procedurální směrnice“), u nichž je pravděpodobné, že budou dostávat žádosti o mezinárodní ochranu, i když nejsou podle vnitrostátního práva příslušné k jejich registraci. Na základě toho je takový vyšetřující soudce povinen informovat žadatele o konkrétních způsobech podání takové žádosti. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že nemožnost najít ubytování v humanitárním přijímacím středisku nemůže odůvodnit zajištění žadatele o mezinárodní ochranu.

Dne 12. prosince 2019 zadržela španělská námořní záchranná služba u ostrova Gran Canaria (Španělsko) plavidlo, na jehož palubě se nacházelo 45 státních příslušníků třetích zemí, mezi nimi VL, který je malijským státním příslušníkem, a tyto státní příslušníky vysadila na uvedeném ostrově. Následujícího dne správní orgán nařídil jejich vyhoštění a podal k Juzgado de Instrucción n° 3 de San Bartolomé de Tirajana (vyšetřující soud č. 3 v San Bartolomé de Tirajana, Španělsko) návrh na umístění v detenčním zařízení. VL poté, co jej uvedený soud informoval o jeho právech, oznámil svůj úmysl požádat o mezinárodní ochranu. Vzhledem k nedostatečné kapacitě humanitárního přijímacího střediska nařídil tentýž soud umístění VL do detenčního zařízení pro cizince, ve kterém měla být jeho žádost o mezinárodní ochranu vyřízena. VL poté podal k uvedenému soudu žalobu proti rozhodnutí o jeho zajištění z důvodu, že je neslučitelné s procedurální směrnicí, jakož i se směrnicí 2013/33² (dále jen „směrnice o přijímání“). V rámci této žaloby předložil tento soud Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se zejména toho, zda spadá pod pojem „jiné orgány“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 druhého pododstavce procedurální směrnice, a tudíž zda může přijímat žádosti o mezinárodní ochranu. Dotázal se Soudního dvora rovněž na zákonnost zajištění VL.

Soudní dvůr zaprvé upřesnil, že doslovný výklad výrazu „jiné orgány, u nichž je pravděpodobné, že budou [žádosti o mezinárodní ochranu] dostávat“, ve smyslu tohoto ustanovení, a zejména volba přídatného jména „jiné“, svědčí o **vůli unijního normotvůrce zavést široké pojetí orgánů, které je mohou dostávat, ačkoli nejsou k registraci takových žádostí příslušné. Tento výraz se tedy může vztahovat jak na správní, tak na soudní orgány.** Toto konstatování je podpořeno kontextuálním výkladem uvedeného ustanovení. **Jedním z cílů sledovaných procedurální směrnice je totiž zaručit účinný, tj. co nejsnadnější přístup k řízení o udělení mezinárodní**

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (Úř. věst. 2013, L 180, s. 60).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. 2013, L 180, s. 96).

ochrany. Kdyby bylo soudnímu orgánu zakázáno dostávat žádosti o mezinárodní ochranu, bylo by narušeno dosažení tohoto cíle, zejména pokud jde o velmi rychlá řízení, kdy výslech žadatele soudem může být první příležitostí dovolávat se práva učinit takovou žádost. Soudní dvůr tedy dospěl k závěru, že vyšetřující soudce, který má rozhodnout o zajištění neoprávněně pobývajících státního příslušníka třetí země za účelem jeho navrácení, patří mezi „jiné orgány“, u nichž je pravděpodobné, že budou dostávat žádosti o mezinárodní ochranu.

Zadruhé se Soudní dvůr zabýval povinnostmi, které má takový vyšetřující soudce jakožto „jiný orgán“. Konstatoval, že z čl. 6 odst. 1 druhého a třetího pododstavce procedurální směrnice vyplývá, že **tento soudce je povinen poskytnout žadatelům o mezinárodní ochranu informace o konkrétních způsobech podání takové žádosti. Tento soudce tedy splní požadavky této směrnice, pokud z vlastního podnětu informuje státního příslušníka třetí země o jeho právu požádat o mezinárodní ochranu.** Kromě toho, pokud státní příslušník projevil před vyšetřujícím soudcem vůli takovou žádost učinit, musí tento soudce postoupit věc příslušnému orgánu k registraci uvedené žádosti, aby mohly být tomuto státnímu příslušníkovi poskytnuty materiální podmínky přijetí a zdravotní péče podle článku 17 směrnice o přijímání.

Zatřetí Soudní dvůr zkoumal slučitelnost zajištění VL s procedurální směrnicí a směrnicí o přijímání. Nejprve uvedl, že z těchto směrnic vyplývá, že **pojem „žadatel o mezinárodní ochranu“ je třeba chápat široce, takže státní příslušník třetí země získává toto postavení od okamžiku, kdy učiní žádost o mezinárodní ochranu.** Soudní dvůr kromě toho zdůraznil, že „učinění“ takové žádosti nevyžaduje žádné správní formality. **Skutečnost, že takový státní příslušník projevil vůli požádat o mezinárodní ochranu před „jiným orgánem“, jako je vyšetřující soudce, tudíž postačuje k tomu, aby mu bylo přiznáno postavení žadatele o mezinárodní ochranu.**

Soudní dvůr tedy uvedl, že ode dne, kdy VL učinil žádost o mezinárodní ochranu, se podmínky jeho zajištění řídí článkem 26 odst. 1 procedurální směrnice, jakož i článkem 8 odst. 1 směrnice o přijímání. Ze znění těchto ustanovení v jejich vzájemném spojení vyplývá, že členské státy nemohou zajistit osobu pouze proto, že je žadatelem o mezinárodní ochranu, a že důvody a podmínky zajištění, jakož i záruky poskytnuté zajištěným žadatelům musí být v souladu se směrnicí o přijímání. Vzhledem k tomu, že čl. 8 odst. 3 první pododstavec posledně uvedené směrnice obsahuje taxativní výčet jednotlivých důvodů, které mohou odůvodnit zajištění, a nemožnost najít pro žadatele o mezinárodní ochranu ubytování v humanitárním přijímacím středisku neodpovídá žádnému ze šesti důvodů zajištění uvedených v tomto ustanovení, **bylo zajištění VL v projednávaném případě v rozporu s požadavky směrnice o přijímání.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499